

Indledning

Formålet med rapporten er at give en kort beskrivelse af de enkelte vådområder samt at foreslå metoder til restaurering og pleje. Godt en tredjedel af de registrerede vådområder ligger på kommunale arealer, og rapporten har i årenes løb været et værdifuldt redskab for kommunens forvaltning af arealerne. I denne udgave er der medtaget flere tekniske oplysninger end i den tidligere rapport og afsnittet om lovgivning og fysisk planlægning i relation til de enkelte vådområder er udbygget. Desuden henvises der til flere andre undersøgelser, rapporter m.v.

Rapporten omhandler vandhuller, søer og moser i Værløse Kommune. Både søer, som indeholder vand hele året, og mindre vandhuller og moser, der kan være udtørrede i perioder, er medtaget. Åer og grøfter er kun omtalt i forbindelse med tilstødende vådområder. Rapporten beskriver først og fremmest områder, som er ejet af private eller Værløse Kommune. Derfor er områder, som administreres af Statsskovvæsenet og Flyvestation Værløse, ikke medtaget. I alt er 93 vådområder beskrevet. Det drejer sig om 34 på kommunale arealer, 3 som ejes af andre offentlige og delvis offentlige institutioner, 5 med blandet ejerforhold og 51 på private arealer.

Den forrige rapport har været udgangspunkt for undersøgelserne sammen med lokalplaner, byplanvedtægter, plejeplaner, kloakplaner og oplysninger fra borgere og medarbejdere i Teknisk Forvaltning. Desuden er alle vådområderne besøgt mindst en gang mellem foråret 2000 og efteråret 2001. Ved besøgene er det tilstræbt at få et generelt overblik over de enkelte lokaliteters nuværende tilstand. Eksisterende kort og oplysninger er kontrolleret med hensyn til forurening og tilgroning, og det aktuelle dyre- og planteliv er undersøgt. Endelig er vådområderne fotograferet. Fotos af de enkelte vådområder kan ses i internetversionen af rapporten.

Vådområdernes historie

Værløse Kommune ligger i et morænelandskab fra sidste istid. Ismasserne og smeltevandet skabte et kompleks af tunnel- og smeltevanddale, hvor bl.a. Farum Sø, Furesø og Søndersø nu ligger. Andre steder brækkede større og mindre isblokke af hovedisen, og ved deres bortsmeltning opstod et dødislandskab med mange søer i det nydannede terræn. I den efterfølgende tid groede mange af de lavvandede søer til og blev til moser.

Senere i historien har mennesker på forskellig måde ændret landskabsbilledet. Nogle områder har været anvendt til græsning og høslet, så der opstod enge, hvor der ellers ville have været skov og krat. Især i de to verdenskrige har der været gravet tørv til brændsel i moserne. Typiske tørvegravsøer har kantede former med lige afskærne, stejle brinker, som man f.eks. kan se det i Oremosen (sø nr. 1) og nogle steder i Hareskov By. Andre vådområder er opstået

ved mergel-, ler- eller grusgravning. Et eksempel er Grusgravsøen ved Christianshøj (sø nr. 2), der nu er et værdifuldt naturområde.

Udsnit af målebordsblad fra 1913 for det område, hvor Hareskov By nu ligger. Nogle af søerne er opstået ved tidligere tiders tørvegravning. De fleste af de større søer findes stadig, men andre er forsvundet. Desuden er området nu helt bebygget.

I nyere tid er der skabt flere nye vådområder, som f.eks. de to runde vandreservoirer på golfbanen (sø nr. 93 og 94) og regnvandssøen ved Dalsø Park (sø nr. 95). Andre vådområder, som Præstesø (sø nr. 14) og den retablerede sø på golfbanen (sø nr. 92), har helt ændret karakter som følge af naturgenopretning. I enkelte tilfælde er vådområderne blevet tilpasset de nye bebyggelser i kommunen. Det gælder f.eks. den lille sø ved Jonstruphusene (sø nr. 29), som er blevet væsentligt forbedret efter ændringerne.

Mange vådområder er også forsvundet eller ødelagt i tidernes løb. Intensiv landbrugs- og skovbrugsdrift har ført til opdyrkning og dræning af mange områder. Småsøer og moseområder har måttet vige til fordel for vejbyggeri og byudvikling. Der bygges stadig, og flere og flere af kommunens mindre søer kommer til at ligge helt omgivet af bebyggelse, så de bliver fysisk adskilt fra andre naturområder, og plante- og dyrelivet bliver forstyrret.

De fleste vådområder i kommunen har et naturligt højt indhold af næringsstoffer. Men mange vådområder ligger tæt på velgødede græsplæner og blomsterbede og tilføres desuden næringsstoffer med luften og regnvandet. En del af søerne i kommunen fungerer som regnvandsbassiner. Sammen med tilledningen af tag- og vejvand modtager de næringsstoffer, og i nogle tilfælde grus og sand. Det forringer søernes biologiske tilstand og øger i mange tilfælde hastigheden af den naturlige tilgroning. Endvidere tilføres nogle af søerne giftstoffer i form af pesticider eller olie- og benzinrester fra nærliggende arealer.

Lille næringsrig sø, som er under tilgroning. Sø nr. 57 – Værløse.

Et af rapportens formål er at vurdere, hvilke vådområder, der har brug for pleje.

Der er dog stigende opmærksomhed omkring disse problemer. De senere år har kommunen derfor mange steder gjort en stor indsats for at forbedre forholdene ved hjælp af naturpleje. Også mange private søejere er interesserede i at sikre rene, klare søer, der kan fungere som gode levesteder for et rigt plante- og dyreliv. Et af formålene med denne rapport er netop at beskrive tilstanden i kommunens vådområder og give et overblik over, hvor der især er brug for nye tiltag. Desuden gives der forslag til, hvordan de enkelte områder bedst plejes fremover.

Lovgivning og fysisk planlægning

Enkelte større naturområder i kommunen er fredet ved fredningskendelser, som også omfatter vådområderne. Det gælder især Oremosen (vådområde nr. 1) og det gamle golfbaneareal ved Bavnestedet (sø nr. 41-43). Typisk sikrer kendelserne, at områderne bevares som ubebyggede, mens andre former for ændringer i naturtilstanden ikke omtales.

Langt de fleste af kommunens vådområder er også omfattet af naturbeskyttelsesloven ("Lov om Naturbeskyttelse", Lov nr. 9 af 3. januar 1992 med senere ændringer). Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer af tilstanden af de beskyttede

naturtyper uden tilladelse fra Københavns Amt. Loven trådte i kraft 1. juli 1992 som afløser for den tidligere naturfredningslov, hvor de tilsvarende beskyttelsebestemmelser fandtes i § 43 - 43 b.

Naturbeskyttelsesloven omfatter både naturlige og menneskeskabte søer, hvis der er tale om vandområder med et karakteristisk naturligt plante- og dyreliv. Den nuværende lov gælder for søer, som er større end 100 m². Ved beregning af arealet indgår både udstrækningen af den sammenhængende åbne vandflade og det tilstødende vådområde. Søer, som udgør en del af en anden beskyttet naturtype, er beskyttet uanset størrelsen. Søer, der kun er vandfyldte en del af året, er omfattet, hvis de ikke indgår i landbrugsmæssig omdrift og i øvrigt udgør en integreret del af et beskyttet område.

Moser er omfattet af beskyttelsesbestemmelserne, hvis de udgør et sammenhængende areal på 2500 m² eller derover, eller hvis de ligger i forbindelse med en sø på 100 m² eller derover. Det er således principielt lovligt at ændre tilstanden af en mindre mose uden at søge tilladelse. Men hvis ændringen gør mosen til en sø, eller skaber et sammenhængende frit vandspejl på 100 m² eller derover, er den beskyttet fremover. Derfor er det altid en god ide at kontakte Københavns Amt, hvis man ønsker at skabe eller genskabe en sø, eller foretage større restaureringsarbejder, som f.eks. mere omfattende oprensning af et vådområde. Der skal ikke søges tilladelse til almindelig pleje som udtynding af træer og buske, opsamling af grene, blade m.v. fra søbunden eller høst af rørskov og vandplanter.

Naturbeskyttelsesloven indeholder også regler om bygge- og beskyttelseslinier omkring beskyttede naturtyper, udsætning af dyr og planter, tidspunkter for rørskær og om offentlighedens færdsel i naturen. Specielle indgreb, som etablering af beluftsingsanlæg til sørestaurering og -pleje, skal både godkendes i henhold til naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven og miljøbeskyttelsesloven. Biomanipulation, som f.eks. udsætning af fisk til bekæmpelse af vandplanter eller opfiskning af uønskede fiskearter, kan desuden kræve godkendelse i henhold til fiskeriloven ("Fiskeriloven", lov nr. 281 af 12. maj 1999).

Den fysiske planlægning har også betydning for vådområderne. I regionplanen er store arealer udpeget som biologiske, geologiske, landskabelige og/eller kulturhistoriske interesseområder eller som regionale friluftsområder. Inden for disse områder er udpeget arealer til genopretning af vådområder. Desuden kan det have betydning, om et vådområde ligger i by- eller landzone.

Værløses kommuneplan 1997-2009 fastlægger generelle rammer for de forskellige dele af kommunen og reserverer f.eks. kommuneplanområde F7 (Søkilen med søerne nr. 20-23) til rekreativt grønt område. Mere specifikke bestemmelser fremgår af lokalplaner, byplanvedtægter og deklarationer, som er tinglyst på de enkelte ejendomme.

En del af søerne i Hareskov By fungerer som reservoir for regnvandsafløb (i henhold til Landvæsenskommissionskendelse af 23.05.1962 om Hareskov kloaksystem). Det indebærer, at vandspejlet i søerne kan stige i forbindelse med regnskyl. På mange af ejendommene i området er der derfor tinglyst servitutter, som angiver, hvor høj en vandstand der må påregnes i søerne ved fuld udnyttelse af vandreservoiret.

Siden 1982 er der blevet opsat vandstandsmålere i nogle af søerne, for at gøre det lettere at føre tilsyn med vandstanden og f.eks. konstatere forstoppelser i systemet. Sammenligning af målingerne for de enkelte år kan bruges til at vurdere, om der er behov for regulering af tilløbs- og afløbsforhold eller andre tiltag, for at forbedre den naturmæssige tilstand i og omkring søerne.

Vandstandsmåler i privat sø. Sø nr. 77 - Hareskov By.

Med en vandstandsmåler er det lettere at holde øje med, om der er for meget eller for lidt vand i søerne.

Vådområdernes biologi

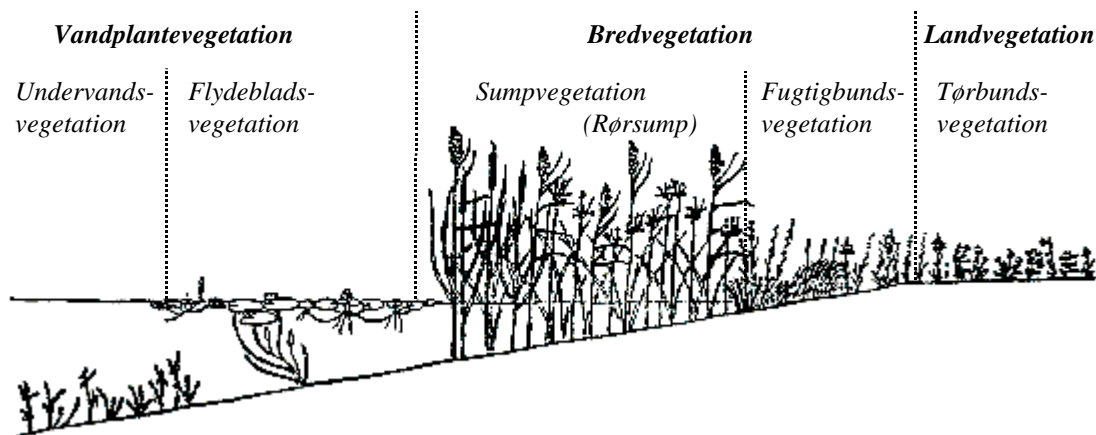
Vådområdernes plante- og dyreliv afhænger i høj grad af områdernes størrelse og fysiske udformning samt nærhed til lignende naturområder. Jo større fysisk variation et område kan byde på, desto flere forskellige arter vil finde det egnet som levested. Det er desuden vigtigt, at planter og dyr kan sprede sig mellem vådområderne, for at de kan brede sig til nye levesteder, og for at de kan krydse sig med andre bestande og udveksle gener, så de kan blive mere robuste.

Vandmængden og vandkvaliteten har også stor betydning for vådområdernes biologiske værdi. Nogle arter er tilpasset livet i vådområder, som udtørre dele af året, mens andre er afhængige af vand hele året. For langt de fleste arter er det afgørende, at vandet er rent. Næsten alle søer og vandhuller i Værløse er naturligt næringsrige på grund af de geologiske forhold. Kun grusgravssøen (nr. 2) og engene ved Præstesø (nr. 14) kan minde lidt om de

næringsfattige vådområder, som man finder på sandede jorder i Vestjylland. Desuden er områderne påvirket af tidligere tiders menneskelige aktiviteter som opdyrkning og spildevandsudledning, og de tilføres til stadighed næringsstoffer fra regnvandet. Ophobning af næringsstoffer er en naturlig proces i vådområder, hvor forskellige tilgroningsstadier langsomt afløser hinanden, så søen eller vandhullet med tiden gror til og forsvinder. Men det er en udvikling som foregår over lang tid. I det menneskepåvirkede landskab går udviklingen hurtigere, og da der samtidig ofte er et ønske om at fastholde vådområderne som søer, kræver de vedvarende pleje.

Planter:

Plantevæksten varierer med voksestedets fugtighed og med mængden af næringsstoffer. I et typisk vådområde afløser zoner med forskellige plantesamfund hinanden.

Forenklet oversigt over vegetationszonerne ved en sø (efter "Vådområder i Værløse kommune - 1986", Møller, Tom R. (1986)).

Længst ude i søen findes undervandsplanter, som f.eks. Vandrøllike, Alm. Vandpest og arter af tusindblad. De er rodfæstede i søbunden og bærer deres blade under vandet, hvorfor deres udbredelse er meget afhængig af lysforholdene i vandmasserne. Længere inde mod bredden findes flydebladsplanter som Krebsklo, Svømmende Vandaks, Tornfrøet Hornblad og arter af åkande og andemad. De kan være rodfæstede eller fritsvømmende, men fælles for dem er, at bladene flyder i de øvre vandlag og på vandoverfladen, hvorfor de er mindre afhængige af lysforholdene i vandet. Undervandsplanterne og flydebladsplanterne har rødderne i vand og udgør tilsammen vandplante-vegetationen.

Det er oftest et positivt tegn, at en sø har en udbredt vegetation af undervandsplanter. De skaffer ilt til søbunden og de nedre vandlag, og de forbruger næringsstoffer, hvilket forhindrer opblomstring af alger og holder vandet klart. En tæt vegetation af flydebladsplanter kan have den negative effekt, at den skygger undervandsvegetationen væk. Men en tæt vegetation af undervandsplanter kan også have negative effekter. De fleste arter af vandplanter visner om

efteråret og overvintrer i søbunden som små stængelstykker, frø eller yngleknopper. Omsætningen af det døde plantemateriale på bunden sker under forbrug af ilt. Hvis store mængder dødt plantemateriale dækker bunden år efter år, uden at det når at blive helt omsat, kan der forekomme iltsvind og fiskedød. Risikoen er særlig stor, hvis søen er isdækket i vinterperioden i længere tid, så der ikke bliver tilført ilt fra overfladen, eller hvis der om sommeren opstår iltmangel i de nedre vandlag som følge af store temperaturforskelle mellem søens øvre og nedre vandlag. En tæt vandplante-vegetation kan også forringe søens rekreative værdi, fordi mange mennesker oplever en sø, der er helt tilgroet af vandplanter, som uæstetisk, og fordi vegetationen kan forhindre aktiviteter som f.eks. fiskeri, sejlads og badning.

Bredvegetationen består af sump- og fugtigbundsplanter. I kanten af søen, hvor jorden lejlighedsvis tørlægges, findes yderst sumpplanterne, som ved næringsrige søer danner en rørskov. Rørskoven er ofte domineret af Tagrør eller dunhammer. Desuden hører arter af pindsvineknop og star samt Gul Iris og mange forskellige urter som Bredbladet Mærke, Vejbred-Skeblad og Brudelys til her. I næringsfattige søer er rørskoven ofte sparsom. Efter sumpplanterne følger fugtigbundsplanterne, hvor jorden kun er dækket af vand en lille del af året. Denne zone kan betegnes som mose, og mange af de typiske moseplanter, som f.eks. Hjortetrøst, Almindelig Mjødurt, Almindelig Fredløs og Lådden Dueurt findes her.

Rørskov i kanten af næringsrig sø. Sø nr. 80 – Hareskov By.

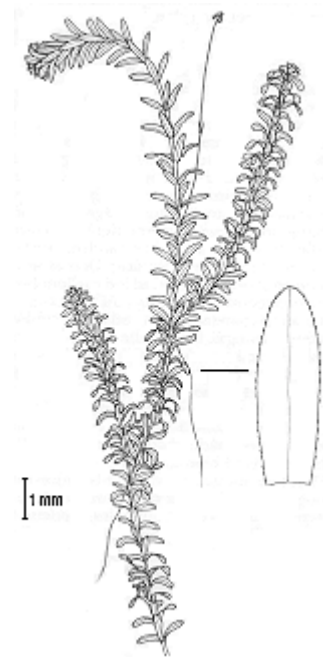
Artssammensætningen af planterne i rørskoven afhænger bl.a. af jordbundens indhold af næringsstoffer.

Artssammensætningen afhænger af jordens indhold af næringsstoffer. Også vedplanterne fordeles sig efter fugtigheden og næringsstofindholdet i jorden. Rød-El trives fint med rødderne i vand og danner ofte karakteristiske ellesumpe, som man f.eks. finder i Sækken i den nordlige del af kommunen (ved sø nr. 41 – 44). Pil kan tåle en del oversvømmelse og står ofte på kanten af søer og breder sig hurtigt, når søbunden tørlægges. Birk og Ask findes også på fugtig bund.

Efter bredvegetationen følger landvegetationen, der består af tørbundsplanter, som ikke eller kun dårligt tåler vanddækning. Blandt vedplanterne er det arter som f.eks. bøg og eg. Et smukt eksempel på den beskrevne vegetationszonerings omkring en sø kan ses ved sø nr. 32 ved Jonstrupvangvej/ Walgerholm. Men i mange tilfælde afviger virkeligheden fra teorien, og det kan være vanskeligt eller umuligt at erkende vegetationszonerne. Det kan nogle steder skyldes, at søerne er opstået ved tørvegravning eller grusgravning og har stejle brinker, som giver bredvegetationen dårlige vækstbetingelser.

Desuden kan menneskelig aktivitet have grebet ind i Den naturlige vand- og næringsstofbalance ved f.eks. vandstandssænkning, udjævning af bredder eller gødsning.

Vandpest, en invasiv plante, som kan brede sig voldsomt og fortrænge andre undervandsplanter (efter ”Danske vandplanter – vejledning i bestemmelse af planter i søer og vandløb”, Moeslund m.fl. (1990)).

Invasive arter eller landskabsukrudt kan være et særligt problem i vådområderne. Det er aggressive arter, som uden menneskers hjælp breder sig til områder, hvor de danner store, ensartede bevoksninger og fortrænger den eksisterende vegetation. I de fleste tilfælde er det nødvendigt at bekæmpe disse arter, hvis man ønsker at bevare de oprindelige artsrige plantesamfund.

Japan-Pileurt, en invasiv planteart, som er i fremgang.

Ved sø nr. 29 – Jonstrup.

Det er nødvendigt at bekæmpe de invasive plantearter, hvis man vil bevare de oprindelige plantesamfund.

Kæmpe-Bjørneklo (*Heracleum Mantegazzianum*) er en velkendt problemart, som bekæmpes flere steder i kommunen. Desuden optræder følgende arter i eller ved flere af Værløses vådområder: Almindelig Vandpest (*Elodea canadensis*), Småblomstret Balsamin (*Impatiens parviflora*), Kæmpe-Balsamin (*Impatiens glandulifera*), Rød Hestehov (*Petasites hybridus*), Japan-Pileurt (*Reynoutria japonica*), Kæmpe-Pileurt (*Reynoutria sachalinensis*), Kanadisk Gyldenris (*Solidago canadensis*) og Tusindstråle (*Telekia speciosa*).

Dyr:

Jo mere varieret plantevækst og fysiske forhold et vådområde kan byde på, desto flere forskellige dyregrupper vil finde egnede livsbetingelser. F.eks. har fugle gode muligheder for redebygning på øer, hvor de er beskyttede mod de fleste rovdyr. Det største udbud af både føde og skjulesteder findes langs søernes bredder.

Lavvandede områder er særlig værdifulde for smådyrene, fordi vandet her opvarmes af solen, så der skabes gode livsbetingelser for padde og insekter, snegle, muslinger, krebsdyr m.fl. Alle disse dyregrupper er koldblodede (vekselvarmede), og deres aktivitet er derfor meget afhængig af omgivelsernes temperatur. I mange tilfælde er sol og varme grundlaget for at dyrene kan gennemføre deres livsprocesser, som bl.a. æglægning og larveudvikling, og mange insekter er helt afhængige af urteagtige planter tæt ved vandet.

Gode levesteder for den lavere fauna og for padde er områder uden for kraftig opvækst af træer og buske, som skygger for solen. Især bør der være lavvandet og lysåbnet mod syd og sydøst, hvor der er størst solindstråling. Stejle bredder med træ- og buskvækst giver gode livsbetingelser for andre dyregrupper. F.eks. er udhængende brinker og store træer med blotlagte rødder gode skjulesteder for fisk og krebs. Vandfuglene finder både føde og skjulesteder til redebygning ved bredden. Både åbne vådområder og træer og buske langs bredden har betydning for fuglelivet. Rørskoven rummer ofte et særligt rigt dyreliv, der også omfatter pattedyr.

Vådområdernes pleje

Der skelnes mellem restaureringsindgreb og plejeforanstaltninger. Restaurering sker oftest i forbindelse med meget tilgroede, udtørrede og/eller forurenede vådområder og udføres én gang eller med flere års mellemrum, mens pleje er en opfølgende eller løbende vedligeholdelse. De valgte plejemetoder afhænger både af områdernes historie og af formålet med plejen.

Plejemetoder:

Tidligere var det meget almindeligt at anbefale oprensning som plejemetode i alle næringsstofbelastede søer. Og det kan være den eneste mulighed for at forbedre forholdene i et vådområde, som er meget tilgroet, eller hvor vandstanden er faldet meget som følge af

tilførsel af store mængder slam eller sediment. Også tidligere tiders spildevandsudledning kan være en grund til at oprense bundlaget. En egentlig oprensning er både kostbar og besværlig og kræver næsten altid, at søen tørlægges, og/eller at der hentes hjælp hos entreprenører, som råder over specialmaskiner. I mange private haver er det desuden vanskeligt at få plads til færdsel med maskiner til opgravning og bortskaffelse af bundlaget. Endelig kan oprensning af bundlaget skade søens ønskede plante- og dyreliv og bevirke, at der kommer nogle år med opblomstring af alger umiddelbart efter oprensningen, fordi der er blevet frigivet næringsstoffer ved oprensningen.

Der findes dog mange andre metoder, som ofte er billigere og mindre arbejdskrævende. Ved beluftning/iltning er formålet at ilte vandmasserne, så omsætningen af organisk materiale fremmes og fosforfrigivelse fra bundlaget begrænses. En mulighed er at udlægge luftslanger i søen, så der skabes omrøring i vandet. Det svarer til at etablere springvand eller lignende i søen, men er mere effektivt.

Springvand til beluftning af vandet.
Sø nr. 30 – Hareskov By.

Iltning af vandet og søbunden kan fremme omsætningen af næringsstoffer.

Det er også en mulighed at anvende jern eller aluminium til kemisk binding af fosfor, så det bindes til bunden i stedet for at frigives fra vandmasserne. Iltforholdene kan i nogle tilfælde forbedres, ved at der fældes træer, så vindomrøringen af vandet øges. Desuden kan det hjælpe at øge vandgennemstrømningen i søen.

Udtynding i vedplanter omkring vådområderne kan give bredvegetationen bedre vilkår, og sammenlignet med en bred, der er ubevokset under høje træer eller tæt buskads, vil en veludviklet rørskov og en bræmme af uplejet græs og højurter kunne tilbage holde flere næringsstoffer fra omgivelserne. En kortklippet græsbevoksning helt ned til kanten af søen tilbageholder heller ikke mange næringsstoffer.

Det er naturligvis også vigtigt at begrænse tilførslen af næringsstoffer. Derfor bør der ikke gødskes i nærheden af vådområder, og andefodring bør undgås. Opsamling af blade, grene og væltede træer fra søen kan have nogen effekt, ligesom høst af vandplanter og bredvegetation kan begrænse vådområdernes indhold af næringsstoffer. Det er vigtigt at det opsamlede og høstede plantemateriale fjernes fra området.

Hvis regnvand siver gennem jorden eller ledes gennem en faskine, hvor det bliver iltet, vil en del af kvælstoffet blive omsat. En sådan ændring af afløbsforholdene kan derfor være et godt alternativ til direkte afledning via dræn- eller kloakrør.

Af hensyn til søernes naturlige dyreliv bør der ikke udsættes karper til bekæmpelse af vandplanter. Men det kan være relevant at udsætte rovfisk og/eller opfiske skidtfisk, hvis en undersøgelse af søens fiskebestand taler for det.

Udlægning af halm kan være en metode til at begrænse algevæksten i søer. Metoden fjerner ikke næringsstoffer, men søen får større biologisk og æstetisk værdi, og vandplanterne får bedre vilkår, så den biologiske tilstand forbedres. Eventuelt kan man forsøge at udplante ønskede vandplanter, for at fremskynde etablering af en undervandsvegetation.

Algevæksten forsøges begrænset ved hjælp af halm.
Sø nr. 80 – Hareskov By.

Værløse Kommune tilbyder at yde rådgivning om vedligeholdelse, pleje og oprensning af søer. Desuden kan der søges hjælp hos kommunen til oprensning af søer. Betingelsen er, at grundejerne selv sørger for oprensningen. Kommunen kan tilbyde at udlåne pumpegrej og slamcontainer samt hjælpe med at finde aftagere af det opsamlede materiale. For søer, som indgår i kommunens regnvandssystem, gælder desuden, at kommunen kan bidrage økonomisk til transport af materialet.

Samlet vurdering af vådområdernes tilstand og plejebenhov

I gennemgangen af de enkelte vådområder beskrives hvert enkelt områdes landskabelige, rekreative og biologiske værdier, og der gives forslag til restaurering og pleje.

De fleste af vådområderne i Værløse Kommune er naturligt næringsrige og ville uden menneskelige indgreb gro til og med tiden først blive til moser og senere til krat og skov. Tilgroningen går dog særlig stærkt, fordi vådområderne tilføres næringsstoffer fra omgivelserne. F.eks. fungerer mange af kommunens søer som regnvandsbassiner og modtager derfor både næringsstoffer og sediment, som fremmer tilgroningen.

Der er mange eksempler på søer, som til stadighed bliver mere lavvandede og hvor vandoverfladen er dækket af andemad og alger det meste af året. Det forringer de biologiske forhold og mindsker områdernes æstetiske og rekreative værdi. De fleste af de undersøgte vådområder kræver derfor vedvarende pleje.

Nogle af de beskrevne vådområder er forsømte og kræver større indgreb for at opnå en tilfredsstillende biologisk tilstand. Det gælder bl.a. nr. 11, 25, 26, 41, 73 og 74. Langt de fleste vådområder i kommunen har dog en tilfredsstillende vandkvalitet og rummer et forholdsvis rigt plante- og dyreliv. De er smukke landskabselementer i de offentlige grønne områder, og de tilfører boligområderne variation og naturpræg. Der er dog tit delte meninger om områdernes æstetiske værdier. F.eks. er vandplanter oftest tegn på gode biologiske forhold, men mange mennesker foretrækker søer med frit vandspejl. Den valgte pleje afhænger derfor i høj grad af områdets brugere.